

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 7/2023
28.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Тајјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 2. у вези члана 61. КЗ, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Миленка Радованова и Александра Алексића, и допуни захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миленка Радованова од 04.05.2023. године, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1-90/19 од 26.10.2021. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 11/22 од 28.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 28.06.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Миленка Радованова и Александра Алексића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1-90/19 од 26.10.2021. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 11/22 од 28.11.2022. године, у односу на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) Законика о кривичном поступку, док се исти захтеви у преосталом делу одбацују као недозвољени.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ, као неблаговремена, допуна захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миленка Радованова од 04.05.2023. године, поднета против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1-90/19 од 26.10.2021. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 11/22 од 28.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1-90/19 од 26.10.2021. године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 2. у вези члана 61. КЗ, за које је осуђен на казну затвора у трајању од 3 године и 8 месеци у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 22.12.2018. године до 29.01.2019. године.

Наведеном пресудом, на основу члана 85. КЗ, према окривљеном АА изречена је мера безбедности забране вршења позива и дужности, па је забрањено окривљеном АА вршење позива и дужности везаних за све послове у надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде у трајању од 4 године од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере.

Истом пресудом, на основу одредбе члана 367. став 7. у вези члана 91. и 92. КЗ, одузет је од окривљеног АА новчани износ од 822.500,00 динара и одређено да ће се новац од окривљеног одузети од износа новца одузетог по потврди о привремено одузетим предметима МУП-а РС-ДП-УКП-Служба за борбу против организованог криминала-Одељење за сузбијање организованог финансијског криминала 03/2-6 бр. 175/18 од 22.12.2018. године.

Наведеном пресудом, на основу члана 264. ЗКП, обавезан је окривљени АА да на име трошкова кривичног поступка и то паушала, плати суду износ од 20.000,00 динара, у року од 15 дана од правноснажности пресуде, под претњом принудне наплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 11/22 од 28.11.2022. године, делимичним усвајањем жалби окривљеног АА и његових бранилаца адвоката Александра Алексића и Миленка Радованова, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1-90/19 од 26.10.2021. године, у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Београду окривљеног АА због продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 2. у вези са чланом 61. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 2 године у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 22.12.2018. године до 29.01.2019. године, док су у преосталом делу, жалбе окривљеног АА и његових бранилаца адвоката Александра Алексића и Миленка Радованова, одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног АА и то:

- адвокат Миленко Радованов, због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, а из образложења захтева произилази да је захтев поднет и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 440. ЗКП), са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног огласити кривим због извршења кривичног дела примање мита из члана 367. став 4. ЗКП или тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да побијане пресуде укине и предмет врати на поновну одлуку, с тим да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем, да се извршење правноснажне пресуде прекине до коначне одлуке суда, а да у смислу члана 488. став 2. и 3. ЗКП, бранилац буде обавештен о дану одржавања седнице већа ради присуства истој. Бранилац окривљеног АА, адвокат Миленко Радованов, поднео је допуну захтева за заштиту законитости дана 04.05.2023. године,

- адвокат Александар Алексић, због повреда закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде и

окривљеног огласи кривим због извршења кривичног дела примање мита из члана 367. став 4. КЗ и осуди на казну затвора у трајању мањем од једне године, за коју ће одредити да се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих су поднети захтеви за заштиту законитости и допуна захтева, те је након оцене навода изложених у захтевима, нашао:

-захтеви бранилаца окривљеног, адвоката Миленка Радованова и Александра Алексића, су неосновани у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миленка Радована у осталом делу недозвољен,

-допуна захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Миленка Радованова од 04.05.2023. године је неблагоприятна.

Браниоци окривљеног АА у захтевима наводе, да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП тако што је на утврђено чињенично стање погрешно примењен закон по питању правне квалификације кривичног дела, јер је окривљеног према опису радње извршења кривичног дела датог у изреци требало огласити кривим због извршења кривичног дела из члана 367. став 4. ЗКП, обзиром да је наводни поклон у виду новца у тачно опредељеном износу од 822.500,00 динара примљен дана 22.12.2018. године, а да је последње решење – инкриминишућа радња, коју је у оквиру службене дужности окривљени морао да изврши, донето пре него што је примио новац, па се у његовим радњама не стичу елементи продуженог кривичног дела из члана 367. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ за које је оглашен кривим.

Из изреке првостепене пресуде, у односу на коју су поднети захтеви за заштиту законитости, произилази да су окривљени АА и окривљена ББ у временском периоду од 20.06.2018. године до 22.12.2018. године, на територији Републике Србије, у стању урачунљивости, свесни свога дела чије су извршење хтели и свесни да је њихово дело забрањено, окривљени АА у својству службеног лица – вршиоца дужности директора Управе за аграрна плаћања у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде на коју функцију је постављен решењима Владе Републике Србије..., посредно преко окривљеног ВВ, примио поклон за себе од окривљених ГГ, ДД и ЂЂ, према коме је поступак раздвојен и правноснажно осуђених ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ и ЈЈ, да у оквиру свог службеног овлашћења изврши службену радњу коју би морао извршити, а у чему му је стварањем услова, са умишљајем помогла окривљена ББ, запослена као државни службеник у Управи за аграрна плаћања у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, тако што је окривљени АА у поступку одлучивања о остваривању права на подстицаје сходно члану 7. став 4. Закона о подстицајима у пољопривреди у руралном развоју, донео решење бр. 401-00-29797/1/2018-03 од 09.10.2018. године, којим је усвојен захтев КК из ..., за подстицаје за тов јунади за 2018. годину за 27 грла

јунади у тову у износу од 270.000,00 динара, решење бр. 320-02-87600/1/2018-03 од 01.11.2018. године, којим је усвојен захтев ЛЛ из ..., за подстицаје за квалитетна приплодна грла у 2018. години за пет грла квалитетне приплодне млечне краве у износу од 125.000,00 динара, решење број 320-02-12999/1/2018-03 од 20.09.2018. године, којим је усвојен захтев ДД, за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину за седам грла квалитетне приплодне млечне краве у износу од 175.000,00 динара, решење бр. 320-02-91700/1/2018-03 од 03.11.2018. године, којим је усвојен захтев ДД из ..., за подстицаје за квалитетна приплодна грла за 2018. годину за 34 грла квалитетне приплодне млечне краве у износу од 850.000,00 динара, решење бр. 320-24-79829/1/2018-02 од 04.12.2022. године, којим је усвојена пријава ЉЉ из ..., за остваривање подстицаја за подршку у програмима који се односе на диверсификацију дохотка и унапређење квалитета живота у руралним подручјима кроз подршку младим пољопривредницима у 2018. години у износу од 1.500.000,00 динара, решење бр. 320-24-79448/1/2018-02 од 04.12.2018. године, којим је усвојена пријава ММ из ..., за остваривање подстицаја за подршку програмима који се односе на диверсификацију дохотка и унапређење квалитета живота у руралним подручјима кроз подршку младим пољопривредницима у 2018. години у износу од 1.363.200,00 динара, решење бр. 320-24-71090/1/2018-02 од 04.12.2018. године, којим је усвојена пријава НН из ..., за остваривање подстицаја за подршку програмима који се односе на диверсификацију дохотка и унапређење квалитета живота у руралним подручјима кроз подршку младим пољопривредницима у 2018. години у износу од 1.500.000,00 динара, решење бр. 320-25-81777/1/2018-02 од 10.12.2018. године, којим је усвојен захтев ЕЕ из ..., за остваривање права на подстицаје за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства за изградњу и опремање објеката за унапређење примарне пољопривредне производње у 2018. години у износу од 3.000.204,60 динара, решење бр. 320-25-81776/1/2018-02 од 11.12.2018. године, којим је усвојен захтев СЗУТР „ЕЕ промет“ из ..., за остваривање права на подстицаје за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства за изградњу и опремање објеката за унапређење примарне пољопривредне производње у 2018. години у износу од 6.916.397,84 динара, решење бр. 320-02-15999/1/2017-03 од 21.11.2018. године, којим је усвојен захтев ЊЊ из ..., за подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла за 2016. годину – грла укључена у производњу до 31. децембра претходне календарске године, за 59 грла квалитетне приплодне овце у износу од 413.000,00 динара, за које службене радње је дана 22.12.2018. године у ... улици у ... у путничком моторном возилу регистарских ознака ... марке „Reno Megan Senic“ од окривљеног ВВ примио новац у износу од 822.500,00 динара, док је окривљена ББ, по његовом налогу, окривљеном ВВ давала информације о статусу предмета и истовремено реферетнима који су били задужени за обраду предмета преносила његове усмене налоге и непосредна упутства да се приоритетно израде решења о предметима по поднетим захтевима КК, ДД, ЛЛ и ЊЊ.

Одредбом члана 367. став 2. КЗ, прописано је да службено лице које непосредно или посредно захтева или прими поклон или другу корист, или које прими обећање поклона или друге користи за себе или другог да у оквиру свог службеног овлашћења или у вези са својим службеним овлашћењем изврши службену радњу коју би морало извршити или да не изврши службену радњу које не би смело извршити, казниће се затвором од две до осам година.

Одредбом члана 367. став 4. КЗ, прописано је службено лице које после извршења, односно неизвршења службене радње, наведене у ставу 1. до 3. овог члана,

а у вези с њом, захтева или прими поклон или другу корист, казниће се затвором од три месеца до три године.

По налажењу Врховног суда, из чињеничног описа радње извршења кривичног дела за које је окривљени АА оглашен кривим првостепеном пресудом произилазе сви субјективни и објективни елементи кривичног дела примање мита из члана 367. став 2. у продуженом трајању у вези члана 61. КЗ. У тој изреци је наведен временски оквир радње извршења кривичног дела – од 20.06.2018. године до 22.12.2018. године, након чега је описан начин и време извршења конкретних радњи у оквиру продуженог кривичног дела, па околност да је последње решење донето 11.12.2018. године, а да је за извршење службене радње које је морао извршити, у оквиру свог службеног овлашћења, окривљени АА примио мито од ВВ и то поклон у виду новца у износу од 822.500,00 динара, дана 22.12.2018. године, не значи да је окривљени поклон примио након извршених радњи, већ само да му је окривљени ВВ тог дана, предао новац који је претходно скупио од лица која су окривљеном дала поклон. Сама чињеница, да је окривљеном АА укупан износ мита предат дана 22.12.2018. године, јасно указује да је новац, на име поклона окривљеном, од стране више давалаца мита, окривљеном ВВ дат пре тог датума, а да је окривљени ВВ, након што је од више лица скупио новац, укупан износ дана 22.12.2018. године, предао окривљеном АА. По налажењу Врховног суда, у радњама окривљеног АА не стичу се битни елементи кривичног дела примање мита из члана 367. став 4. КЗ, јер из изреке првостепене пресуде произилази да окривљени није након извршења службених радњи захтевао или примио поклон или другу корист, већ су ти поклони управо учињени у временском оквиру који је наведен у изреци првостепене пресуде – од 20.06.2018. године до 22.12.2018. године, да би окривљени, у оквиру свог службеног овлашћења, извршио службену радњу коју би морао извршити.

Имајући у виду све напред наведено, Врховни суд је нашао да су захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Миленка Радованова и Александра Алексића, у делу у коме су поднети због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, неосновани.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Александар Алексић у захтеву наводи да је првостепеном пресудом учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, јер је околност да је окривљени учинио наведено кривично дело са више предузетих радњи у континуитету у оквиру продуженог кривичног дела, узета као отежавајућа околност, што није у складу са чланом 54. став 3. КЗ, који прописује да се околност која је обележје кривичног дела не може узети у обзир и као отежавајућа околност.

Имајући у виду да је пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организован криминал К-По1-90/19 од 26.10.2021. године, преиначена у погледу одлуке о кривичној санкцији у односу на окривљеног АА пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 11/22 од 28.11.2022. године, па је окривљени због кривичног дела за које је оглашен кривим првостепеном пресудом осуђен на казну затвора у краћем трајању (у трајању од две године уз урачунавање времена које је провео у притвору) и да је у образложењу другостепени суд, дајући довољан значај олакшавајућим околностима на страни окривљеног – да је ожењен, отац двоје малолетне деце, породични човек и раније неосуђиван, а да другостепени суд приликом одлучивања о казни није ни узео у обзир утврђену отежавајућу околност од стране првостепеног суда – да је окривљени кривично дело извршио са више

предузетих радњи у континуитету, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Алексића, којима се на наведени начин указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) у вези члана 54. став 3. КЗ.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Миленко Радованов у захтеву указује на неразумљивост изреке првостепене пресуде у погледу времена извршења конкретних радњи кривичног дела и датума када је окривљеном предат поклон, као и у погледу казне на коју је изреком те пресуде осуђен, која је строжија од казне која је изречена окривљеном ВВ, са којим је окривљени саизвршилац, чиме се захтевом указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, која у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, не представља законом прописан разлог због кога је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, па је поднети захтев у том делу оцењен као недозвољен.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Миленко Радованов у захтеву за заштиту законитости наводи да не постоји доказ да је окривљени организовао, давао упуте, нити било шта друго чинио као организатор, да не постоји ни један материјални доказ да је тражио или примио мито или поклон пре него што је извршена било која радња, да није доказано постојање умишљаја за извршење кривичног дела на страни окривљеног, а након чега бранилац у захтеву износи сопствену оцену изведених доказа у овом кривичном поступку, из чега произилази да је захтев поднет због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 440. ЗКП), који у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља законом прописан разлог због кога је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, па је поднети захтев и у том делу, оцењен као недозвољен.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у ставу првом изреке ове пресуде.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Миленко Радованов, поднео је и допуна захтева за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда и то дана 04.05.2023. године, међутим, како из списка предмета произилази да је окривљени АА пресуду Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 11/22 од 28.11.2022. године, примио дана 26.12.2022. године, допуна захтева за заштиту законитости поднета је након протекла рока прописаног одредбом члана 485. став 4. ЗКП, па је допуна захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног оцењена као неблагоприятна.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, у делу у коме су захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Миленка Радованова и Александра Алексића одбијени као неосновани, на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, у делу у коме је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миленка Радованова одбачен као недозвољен, а на основу члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП, у делу у коме је допуна захтева браниоца окривљеног АА, адвоката Миленка Радованова, одбачена као неблагоприятна.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**за Председника већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**